

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

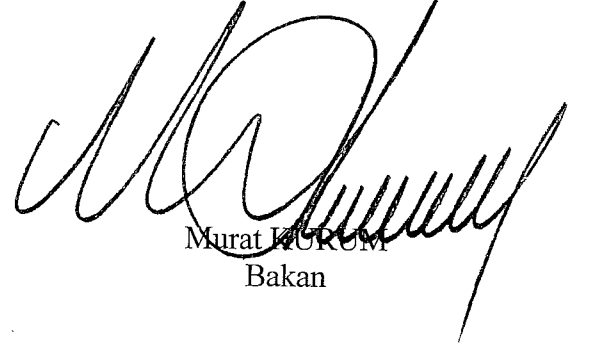
Sayı :30824082-610 | 2 8 7 3 2
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Haziran 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (72 Adet, 161 Sayfa)

7/29954

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDNAN ARSLAN'IN
TBMM 7/29954 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Çin başta olmak üzere bazı ülkelerin plastik atık ithalatı yasağı getirmesinin ardından çöpün yeni adresi Türkiye olmuştur. Greenpeace Akdeniz'in Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan verilerine göre Türkiye'nin 2004-2019 yılları arasında plastik atık ithalatı 173 kat artmıştır.

Türkiye'ye 2019 yılında sadece AB ülkelerinden 14 milyon ton atık ithal edilmiş bu atığın 582 bin 296'sı plastik atıklardan oluşmuştur. 2019 yılında plastik atık ithalatı en yüksek seviyeye ulaşırken aylık ortalama plastik atık 48 bin 500 ton olmuştur. Bu her gün yaklaşık 200 kamyon dolusu plastiğin Türkiye'ye boşaltılması anlamına gelmektedir.

Greenpeace çevre örgütünün "Türkiye plastik çöplük olmasın" sloganı ile başlattığı projede plastiklerin çevreye, deniz canlılarına ve insan sağlığına yönelik tehlikelerine karşı plastik atık ithalatının yasaklanması talep edilmektedir.

Türkiye'nin ithalatı 2016 yılı başında ayda 4 bin ton iken 2018 başında aylık 33 bin tona, 2019'da ise 48 bin 500 tona yükselmiştir. Kontrolsüz plastik atık ithalatı Türkiye'nin kendi geri dönüşüm sisteminde var olan sorunları artırmaktadır.

Korona virüsü salgını sırasında bu plastik atıkların virüsü yayma riski de gündeme gelirken çevrenin ve doğanın korunmasının önemini bir kez daha göstermiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı plastik atık ithalatının yasaklamasına, atık geri dönüşümüne ilişkin şeffaflık ve denetim mekanizmalarının artırılmasına duyarsız görünürken, konuyla ilgili soru önergelerini ya yanıtsız bırakmakta ya da önergede yer alan sorulara gereken yanıtları vermemektedir.

Soru önergelerine gereken yanıtların verilmesi Anayasal bir zorunluluk olduğu gibi insan ve toplum sağlığına ilişkisinde önemli bir kamu görevidir.

Bu bağlamda;

- 1) 2014-2020 döneminde yıllar itibarıyla, her yıl için ayrı ayrı olmak üzere Türkiye'nin çöp, hurda, katı atık ithalatı ve atık türlerine göre dağılımı ne olmuştur?
- 2) 2014-2020 döneminde yıllar itibarıyla, her yıl için ayrı ayrı olmak üzere çöp, hurda katı atık, plastik atık ithalatı hangi ülkelere gerçekleştirilmiş ve bu ithalat için ne kadar döviz ödenmiştir?
- 3) Katı atık yönetimi çevre ve insan sağlığı açısından ciddi bir konudur. Kapsamlı alt yapı ve denetim mekanizması gerektirir. İthal edilen atıkların dönüşümünde yüzde yüz hedefe ulaşıyor mu? Ulaşılmıyorsa çevreye olan etkileri nelerdir?
- 4) Diğer ülkelerin atık ithalatına getirdiği kısıtlama ve korona virüs süreci de dikkate alınarak, çöp ve katı atık ithalatına bir sınırlama getirilecek midir?
- 5) Katı atık ithal ve dönüşümü yapan kaç firma denetlenmiştir? Ceza kesilen firma var mıdır? Varsa hangi firmalardır ve kesilen ceza miktarı nedir?

CEVAPLAR

1,2) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğinin Ek-1'inde yer alan bazı tehlikesiz atıklar, Ülkemizdeki lisanslı geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda geri kazanım amacıyla ithal edilmektedir. Geri kazanım tesislerinin talepleri doğrultusunda ithal edilen miktarlarda ve ithal edilen ülkelerde değişiklik görülebilmektedir. Tehlikesiz atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanım amaçlı getirilmekte olup; geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır.

3) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Bu kapsamda 01.01.2019 -17.06.2020 tarihleri arasında Ülkemiz genelinde atık konusunda 12691 adeti ani denetim olmak üzere 17512 adet denetim yapılmıştır. 882 adet firmaya idari yaptırım uygulanmıştır.

4) Atık ithalatının belli bir süreliğine durdurulmasına ilişkin olarak Sağlık Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin görüşleri yazılı olarak talep edilmiş, ilgili kurumlar atık ithalatının sakıncalı bir durum teşkil etmediği yönünde görüş bildirmişlerdir.

5) Yurtiçi atık toplama faaliyetlerinin etkinleştirilmesi ve ithalata bağımlılığın azaltılması maksadıyla 2020 yılında atık ithalatına %80 kota getirilmiştir. 2020 yılında getirilen kota kapsamında kota aşımı yaptığı belirlenen firmalara ceza uygulanmış ve atık ithalatçısı kayıt belgeleri iptal edilmiştir. Soru önergesine konu idari para cezası uygulanan firmalara ilişkin detaylı bilgi Bakanlığımız e-denetim modülü üzerinde kayıt altında tutulmaktadır. Bu kapsamda 01.01.2019-17.06.2020 tarihleri arasında 8946 adet atık ithalatı, atık bertaraf ve geri dönüşüm tesisinde denetim yapılmış, 453 adet tesise idari yaptırım uygulanmıştır.

